

KAVIM RAŠKA AD, RAŠKA

**Napomene uz finansijske izveštaje
31. decembar 2017. godine i**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Kavim Raška AD (u daljem tekstu: Društvo) je akcionarsko društvo u kome 85,33% učešća u kapitalu poseduje Preduzeće za saobraćaj Kavim-Jedinstvo doo iz Vranja, čiji je 100 % vlasnik Kavim Public Transportation International (2002) LTD iz Izraela.

Osnovna delatnost društva je gradski i prigradski kopneni prevoz putnika.

Adresa Društva je Mislopoljska bb, Raška.

Društvo je na dan 31. decembra 2017. razvrstano u malo pravno lice (31. decembar 2016: malo pravno lice).

Na dan 31. decembra 2017. Društvo je imalo 76 zaposlenih (31. decembar 2016: 77 zaposlenih).

Poreski identifikacioni broj Društva je 101273844, a matični broj 07183020.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", objavljen u "Sl. glasnik RS", br. 62/2013), kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Društvo primenjuje Međunarodne standarde finansijskog ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodni računovodstveni standardi ("MRS"), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem Ministarstva od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine (u daljem tekstu "Rešenje o utvrđivanju prevoda") utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MSFI i MRS, Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje ("Konceptualni okvir"), usvojenih od strane Odbora, kao i povezanih IFRIC tumačenja. Navedeni prevodi objavljeni u Rešenju o utvrđivanju prevoda ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere, kao i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je taj materijal sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda Konceptualni okvir, MRS, MSFI, IFRIC i sa njima povezana tumačenja koja su prevedena, u primeni su od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine.

Osim pomenutog, pojedina zakonska i podzakonska regulativa u Republici Srbiji definiše određene računovodstvene postupke, što ima za posledicu dodatna odstupanja od MSFI kao što sledi:

- Društvo je ove finansijske izveštaje sastavilo u skladu sa zahtevima Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije broj 95/2014) i formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike („Službeni glasnik RS“, br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupa od formata definisanog u MRS 1 (revidiran) – "Prikazivanje finansijskih izveštaja" i MRS 7 – "Izveštaj o tokovima gotovine".

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (nastavak)

- Rešenje Ministarstva finansija Republike Srbije br. 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine (Službeni glasnik Republike Srbije br. 35/2014) utvrđuje da zvanične standarde čine zvanični prevodi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) koje izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC) do 31. jula 2013. godine. Nakon 31. jula 2013. godine, od strane IASB i IFRIC izdat je značajan broj dopuna, godišnjih poboljšanja, izmena odnosno dodataka postojećim ili revidiranim standardima i tumačenjima, kao i izdavanje novih MSFI, odnosno ukidanje postojećih MRS, koji nisu prevedeni i zvanično usvojeni u Republici Srbiji.
- Određenim podzakonskim aktima koji su na snazi u tekućem periodu zahteva se priznavanje, vrednovanje i klasifikacija sredstava, obaveza i kapitala, kao i prihoda i rashoda koja odstupa od zahteva prevedenih i usvojenih MSFI i MRS.

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izveštaja Društva, ovi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja, Društvo nije primenilo MSFI i MRS koji u svojim odredbama dozvoljavaju raniju primenu.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji odobreni su od strane Nadzornog dobara Društva 30. aprila 2017. godine.

2.2. Uporedni podaci

Uporedne podatke predstavljaju finansijski izveštaji na dan i za godinu završenu na dan 31. decembra 2016. godine.

2.3. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako nije drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

2.4. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.5. Načelo stalnosti poslovanja ("going concern")

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

Na dan 31. decembra 2017. godine, ukupna obrtna sredstva su iznosila 39.877 hiljada dinara (31. decembar 2016. godine: 32.521 hiljadu dinara), što je za 39.849 hiljada dinara manje od iznosa tekućih obaveza na isti dan. Društvo je za 2017. godinu ostvarilo poslovnu dobit od 5.386 hiljada dinara (2016. godina: poslovna dobit 12.330 hiljada dinara), odnosno neto dobitak u iznosu od 7.109 hiljada dinara (2016. godina: poslovna dobit 9.892 hiljade dinara). Akumulirani gubici na dan 31. decembra 2017. godine iznose 189.058 hiljada dinara. Društvo je tokom 2017. godine ostvarilo neto priliv gotovine iz poslovne aktivnosti od 20.817 hiljada dinara (2016. godina: 15.941 hiljada dinara).

Rukovodstvo procenjuje da će racionalizacijom poslovanja uspeti da ostvaruje pozitivne rezultate u narednim periodima i da će biti u mogućnosti da obezbedi dovoljno likvidnih sredstava kako bi u doglednoj budućnosti finansiralo svoje poslovanje. Društvo ima podršku većinskog vlasnika i krajnjeg vlasnika što se ogleda kroz sredstva dobijena u ranijim periodima.

2.6. Poslovne promene u stranoj valuti

a) Funkcionalna i izveštajna valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje se vrednuju i prikazuju u dinarima (RSD), tj. u funkcionalnoj valuti Republike Srbije. Finansijski izveštaji su prikazani u dinarima koji su zaokruženi na najbližu hiljadu.

Devizni kursevi valuta na dan 31. decembra 2017. godine, kao i uporedni kursevi valuta na dan 31. decembra 2016. godine iznose:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
EUR	118,4727	123,4723
CHF	101,2847	114,8473

(b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine priznaju se u bilansu uspeha.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u ovim pojedinačnim finansijskim izveštajima.

3.1. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTEVIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.1. Nematerijalna ulaganja (Nastavak)

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od pet godina, uz korišćenje amortizacione stope od 20%.

Korisni vek se procenjuje na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njegova korekcija.

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti.

Na svaki datum izveštavanja Društvo proverava da li je potrebno izvršiti obezvređenje imovine. Obezvređenje se priznaje ukoliko je knjigovodstvena vrednost imovine veća od nadoknadive vrednosti imovine. Nadoknadiva vrednost imovine je procenjena vrednost koja može da se povрати, a uzima se ona koja je veća: (a) neto prodajna vrednost - iznos koji se može dobiti prodajom sredstva umanjen za troškove prodaje ili (b) upotrebna vrednost – sadašnja vrednost procenjenih budućih neto novčanih tokova koji se očekuju od kontinuiranog korišćenja sredstva i od njegove prodaje na kraju korisnog veka trajanja. Ako je knjigovodstvena vrednost osnovnog sredstva veća od nadoknadive vrednosti, priznaje se gubitak zbog obezvređenja sredstava.

Korisni vek upotrebe proverava se najmanje na kraju svake poslovne godine i po potrebi usklađuje. Navedene promene predstavljaju promenu računovodstvene procene. U skladu sa procenom rukovodstva Društva nije bilo potrebe za izmenama korisnog veka upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme u odnosu na prethodni period.

Na dan 31. decembar 2017. godine, na osnovu procene rukovodstva Društva, ne postoje indikacije da je vrednost nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme obezvređena.

Dobit ili gubitak od prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme utvrđuje se kao razlika između prihoda ostvarenog prodajom i knjigovodstvene vrednosti sredstva i priznaje se u bilansu uspeha.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTEVIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2017. %	Procenjeni vek trajanja u godinama	2016. %	Procenjeni vek trajanja u godinama
Građevinski objekti	2,0%	50	2,0%	50
Autobusi	4,5% - 16,66%	6 - 22	4,5% - 16,66%	6 - 22
Kompjuterska oprema	33,3%	3	33,3%	3
Nameštaj i ostala oprema	12,5%	8	12,5%	8

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.3. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost materijala i rezervnih delova čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Prema potrebi vrši se ispravka vrednosti oštećenih i zastarelih zaliha. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.4. Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je ugovor na osnovu koga nastaje finansijsko sredstvo jednog društva i finansijska obaveza ili instrument kapitala drugog društva.

Finansijska sredstva

Finansijska sredstva Društva uključuju gotovinu, kratkoročne depozite, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovanja i date kredite i pozajmice.

Zajmovi i potraživanja

U bilansu stanja Društva ova kategorija finansijskih sredstava obuhvata potraživanja od kupaca i druga potraživanja iz poslovanja, date kratkoročne pozajmice pravnim licima evidentiranim u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana.

Potraživanja od kupaca se priznaju po nediskontovanom iznosu gotovinskog potraživanja odnosno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja.

Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po srednjem kursu Narodne Banke Srbije važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist finansijskih prihoda ili na teret finansijskih rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema važećem srednjem kursu Narodne Banke Srbije na dan bilansa, a kursne razlike priznaju se kao finansijski prihodi i rashodi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTEVIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.4. Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Zajmovi i potraživanja (nastavak)

Ispravka vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Društvo neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena smatraju se značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda se vrši ukoliko je nenaplativost izvesna i dokumentovana - društvo nije uspeo sudskim putem da izvrši njihovu naplatu i potraživanje je prethodno bilo uključeno u prihode društva.

Procena ispravke vrednosti potraživanja bi trebalo da predstavlja najbolju procenu rukovodstva zasnovanu na bazi istorijskog iskustva, starosne analize, ili kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijske obaveze

Društvo priznaje finansijske obaveze u svom bilansu stanja samo onda kada ono postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, uvećanoj za direktno pripisive troškove transakcija. Izuzetno od opšteg pravila početnog priznavanja finansijskih obaveza, kratkoročne beskatmatne obaveze kod kojih je efekat diskontovanja nematerijalan, inicijalno se priznaju po originalnoj fakturnoj vrednosti.

Finansijske obaveze Društva uključuju obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja kao i primljene kredite od banaka.

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po nominalnoj (fakturnoj) vrednosti.

Primljeni krediti od banaka se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Međusobno prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, samo ako postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTEVIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.5. Lizing

Po osnovu ugovora o lizingu Društvo se pojavljuje kao korisnik lizinga. Društvo klasifikuje lizing kao finansijski u slučaju kada je ugovorom regulisano da se u osnovi svi rizici i koristi po osnovu vlasništva nad predmetom lizinga prenose na korisnika lizinga. Svi ostali ugovori o lizingu se klasifikuju kao ugovori o operativnom lizingu.

Lizing ugovori koji se odnose na zakup poslovnog prostora uglavnom predstavljaju operativni lizing. Sva plaćanja tokom godine po osnovu operativnog lizinga, evidentirana su kao trošak u bilansu uspeha, ravnomerno pravolinijski tokom perioda trajanja lizinga.

Sredstva koje se drže po osnovu ugovora o finansijskom lizingu se priznaju kao sredstva Društva po njihovoj fer vrednosti ili, ako je ta vrednost niža, po sadašnjoj vrednosti minimalnih lizing rata, utvrđenih na početku trajanja ugovora o lizingu. Na dan bilansa stanja obaveza za lizing je iskazana po sadašnjoj vrednosti minimalnih lizing plaćanja.

Otplata finansijskog lizinga deli se na kamatu i vraćanje glavnice prema izračunatim anuitetima. Troškovi kamate terete rashod perioda, odnosno knjiže se u Bilansu uspeha. Za iznos otplaćenih rata umanjuje se glavnica.

3.6. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Društvo ima postojeću zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja, kada je verovatno da će podmirenje ovih obaveza iziskivati odliv sredstava i kada se iznos ovih obaveza može pouzdano proceniti.

Rezervisanja se priznaju u celini na teret rashoda obračunskog perioda u kome se vrši rezervisanje. Ukidanje dugoročnih rezervisanja iskazuje se u okviru ostalih prihoda perioda u kome se ukidanje vrši.

Iznos rezervisanja se utvrđuje razumnom procenom rukovodstva o očekivanim odlivima ekonomskih koristi iz Društva u budućnosti. Obaveze po osnovu plaćanja otpremnina za odlazak u penziju se iskazuju po sadašnjoj vrednosti budućih plaćanja po tom osnovu.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Društva u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procene. Rezervisanje se koristi samo za izdatke za koje je rezervisanje prvobitno bilo priznato.

Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist prihoda bilansa uspeha tekuće godine.

3.7. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTEVIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.7. Naknade zaposlenima (nastavak)

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

Društvo obezbeđuje otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i po osnovu jubilarnih nagrada se procenjuju na godišnjem nivou od strane Društva.

Pored toga, Društvo može, na predlog sindikata, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada izvršeno je korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata.

3.8. Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalna obaveza je moguća ali neizvesna obaveza, ili sadašnja obaveza koja nije priznata zato što ne zadovoljava uslov da bude priznata kao obaveza. Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala. U okviru potencijalnih obaveza Društvo obelodanjuje potencijalne obaveze po osnovu datih jemstava i garancija.

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.9. Prihodi

Prihodi od pružanja usluga

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se priznaju ako je verovatan priliv ekonomskih koristi povezanih sa tom transakcijom u entitet i ako se iznos prihoda može pouzdano izmeriti.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTEVIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.9. Prihodi (Nastavak)

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobici po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, , dobici od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

3.10. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode, koji se evidentiraju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.11. Porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na iznos dobitka pre oporezivanja, po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu. Konačni iznos obaveza po osnovu poreza na dobitak utvrđuje se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu za 2017. godinu.

Zakon o porezu na dobit Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnov za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Poreski propisi Republike Srbije priznaju sve pozicije bilansa stanja u iznosima iskazanim u skladu sa MSFI, osim nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja za koje se troškovi amortizacije priznaju po posebnom obračunu i primenom drugih amortizacionih stopa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTEVIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.11. Porez na dobitak (Nastavak)

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. Još uvek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. U Republici Srbiji poreski period ostaje otvoren tokom 5 godina. Otuda, moguće je da poreski organi prilikom inspekcije utvrde dodatne poreske obaveze. Rukovodstvo Društva smatra da su poreske obaveze uključene u ove finansijske izveštaje pravilno iskazane. Ostali porezi, doprinosi i druge zakonske obaveze uključuju porez na dodatu vrednost, porez na imovinu, porez na prenos apsolutnih prava, troškove doprinosa na teret poslodavca, doprinose za korišćenje komunalnih dobara i uređenje građevinskog zemljišta, poreze i doprinose za privremene i povremene poslove, autorske honorare i slično.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Važeće poreske stope na dan izveštavanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za obračun iznosa odloženog poreza.

Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Odloženi porezi priznaju se kao rashodi i prihodi i uključeni su u neto (gubitak)/dobitak izveštajnog perioda.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim i opštinskim taksama.

3.12. Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoacima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

4. RAČUNOVODSTVENE PROCENE

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja.

U nastavku su prikazane ključne procene i pretpostavke vezane za budućnost i ostali izvori procenijavanja na datum bilansa stanja.

4.1. Amortizacija i amortizacione stope

Obračun amortizacije i primenjene stope amortizacije su zasnovane na projektovanom ekonomskom veku trajanja opreme i nematerijalnih ulaganja. Jedanput godišnje Društvo procenjuje ekonomski vek na osnovu trenutnih predviđanja.

Usled značajnosti stalnih sredstava u ukupnoj aktivi Društva, uticaj svake promene u navedenim pretpostavkama može imati materijalne efekte na finansijsku poziciju Društva, kao i na rezultat. Na primer, ukoliko bi Društvo skratilo korisni vek upotrebe stalne imovine za 10% to bi u poslovnoj 2017. godini rezultovalo u dodatnom trošku amortizacije u iznosu od 1.555 hiljada dinara.

4.2. Ispravka vrednosti potraživanja

Ispravka vrednosti za sumnjiva i sporna potraživanja je obračunata, na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune neophodne obaveze. Procena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnim sposobnostima kupaca i promenama u uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim naplatama. Rukovodstvo veruje da nije potrebna dodatna ispravka vrednosti potraživanja, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

4.3. Rezervisanja za sudske sporove

Društvo procenjuje verovatnoću da se neželjeni slučajevi mogu dogoditi kao rezultat prošlih događaja i vrši procenu iznosa koji je potreban da se izmiri potencijalna obaveza.

4.4. Benificije zaposlenih

Sadašnja vrednost obaveza za otpemnine za odlazak u penziju i neiskorišćene godišnje odmore utvrđuje se internim obračunom koje Društvo vrši. Aktuarska procena podrazumeva korišćenje pretpostavki vezanih za diskontu stopu, predviđeni rast zarada, stopu smrtnosti i fluktuacije zaposlenih. Pri određivanju odgovarajuće diskontne stope rukovodstvo Društva polazi od kamatne stope koja je bila ekvivalentna stopi na dugoročne državne obveznice. Stopa smrtnosti je bazirana na javno dostupnim tablicama mortaliteta, dok je budući rast zarada baziran na očekivanim stopama inflacije.

4.5. Fer vrednost finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata za koje ne postoji aktivno tržište je određena primenom odgovarajućih metoda procene. Privredno društvo primenjuje profesionalni sud prilikom izbora odgovarajućih metoda i pretpostavki.

Poslovna politika Privrednog društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Privrednog društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti. Po mišljenju rukovodstva Privrednog društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

5. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

	01.01 - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu (Napomena 34)	6.576	7.209
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	165.800	162.700
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	869	282
	<u>173.245</u>	<u>170.191</u>

6. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	01.01 - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
Prihodi od zakupnina	974	907
Ostali poslovni prihodi (prihodi od prefakturisanja) – povezana pravna lica (Napomena 34)	54	2
	<u>1.028</u>	<u>909</u>

7. TROŠKOVI MATERIJALA

	01.01 - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	697	837
Troškovi rezervnih delova	5.263	5.228
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara (Napomena 20)	182	697
	<u>6.142</u>	<u>6.762</u>

8. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE

	01.01 - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
Troškovi goriva	54.043	49.480
Troškovi energije	1.214	1.679
	<u>55.257</u>	<u>51.159</u>

9. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	01.01 - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	34.575	32.635
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	10.149	9.375
Troškovi naknada po ugovoru o delu	544	533
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	159	156
Ostali lični rashodi i naknade	3.211	4.261
	<u>48.638</u>	<u>46.960</u>

Ostali lični rashodi i naknade za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine u iznosu od 3.211 hiljada dinara (2016. godine: 4.261 hiljada dinara) se odnose na troškove dnevnica za službena putovanja, troškove otpremnina zaposlenima za odlazak u starosnu penziju i troškove otpremnina zaposlenima za čijim radom je prestala potreba.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

10. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	01.01 - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
Troškovi transportnih usluga:		
– povezana pravna lica (Napomena 34)	147	2
– ostala pravna lica	3.704	3.081
Troškovi usluga održavanja:		
– povezana pravna lica (Napomena 34)	-	366
– ostala pravna lica	8.668	6.911
Troškovi zakupnina		
– povezana pravna lica (Napomena 34)	1.275	1.452
– ostala pravna lica	862	924
Troškovi reklame i propagande	238	171
Troškovi razvoja koji se ne kapitalizuju	95	90
Troškovi peronizacije		
– povezana pravna lica (Napomena 34)	962	917
– ostala pravna lica	4.534	3.762
Troškovi za komunalne usluge	261	339
Troškovi putarina	1.269	1.092
Troškovi provizija	2.096	1.899
Troškovi ostalih usluga	23	15
	<u>24.134</u>	<u>21.021</u>

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	01.01 - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
Troškovi amortizacije:		
- građevinski objekti (Napomena 19)	1.854	1.854
- oprema (Napomena 19)	16.109	15.380
	<u>17.963</u>	<u>17.234</u>

12. TROŠKOVI REZERVISANJA

	01.01 - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih:		
- otpremnine za odlazak u penziju (Napomena 27)	900	1.436
- godišnji odmor (Napomena 27)	1.596	2.275
- jubilarne nagrade	-	16
Ostala dugročna rezervisanja:		
- rezervisanja za sudske sporove (Napomena 27)	2.256	223
	<u>4.752</u>	<u>3.950</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

13. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	01.01 - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
Troškovi neproizvodnih usluga:		
– povezana pravna lica (Napomena 34)	1.685	1.675
– ostala pravna lica	3.597	3.865
Troškovi reprezentacije	370	418
Troškovi premija osiguranja		
– povezana pravna lica (Napomena 34)	324	794
– ostala pravna lica	3.194	2.432
Troškovi platnog prometa	639	420
Troškovi članarina	4	67
Troškovi poreza	1.225	998
Troškovi taksa:		
– povezana pravna lica (Napomena 34)	35	-
– ostala pravna lica	773	890
Sudski troškovi veštačenja	66	-
Ostali nematerijalni troškovi	89	208
	12.001	11.767

14. FINANSIJSKI PRIHODI

	01.01 - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
Prihodi od kamata - povezana pravna lica (Napomena 34)	188	523
Pozitivne kursne razlike – povezana pravna lica (Napomena 34)	1.255	-
Prihodi od kamata (od trećih lica)	26	42
Pozitivne kursne razlike (prema trećim licima)	236	21
	1.705	586

15. FINANSIJSKI RASHODI

	01.01 - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
Rashodi kamata - matično pravno lice (Napomena 34)	1.358	2.787
Rashodi kamata - ostala povezana pravna lica (Napomena 34)	613	302
Rashodi kamata (prema trećim licima)	324	682
Negativne kursne razlike (prema trećim licima)	46	351
Ostali finansijski rashodi	68	63
	2.409	4.185

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

16. OSTALI PRIHODI

	01.01 - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
Dobici od prodaje opreme	-	10
Dobici od prodaje materijala	531	117
Viškovi	-	171
Naplaćena otpisana potraživanja	383	120
Prihodi od smanjenja obaveza	53	522
Prihodi od ukidanja rezervisanja – otpremnina (Napomena 27)	299	704
Prihodi od ukidanja rezervisanja – jubilarne nagrade	341	1.178
Prihodi od ukidanja rezervisanja – sudski sporovi (Napomena 27)	283	-
Naplaćene štete, naknade, penali	94	56
Prihodi od osiguranja	1.239	1.286
Ostali nepomenuti prihodi	12	57
	3.235	4.221

17. OSTALI RASHODI

	01.01 - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
Gubici po osnovu rashodovanja opreme	510	2.514
Manjkovi	22	-
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	-	870
Ostali nepomenuti rashodi	140	103
	672	3.487

18. POREZ NA DOBIT**a) Komponente poreza na dobitak**

	01.01 - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
Odloženi poreski rashodi i prihodi perioda	136	(247)
Ukupno porez na dobitak	136	(247)

b) Usaglašavanje poreskog rashoda i računovodstvene dobiti pre oporezivanja

	2017	2016
Dobitak/(Gubitak) pre oporezivanja	7.245	9.392
Obračunati porez po zakonskoj stopi od 15%	1.087	1.409
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	(686)	(1.427)
Efekat razlike između poreske i knjigovodstvene amortizacije	431	210
Iskorišćeni poreski gubitak prethodnih godina (15%)	(832)	(192)
Preneti poreski gubitak (15%)	-	-
Poreski rashod perioda	136	(247)
Odloženi poreski rashodi/(prihodi) perioda	136	(247)
	136	(247)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

18. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

c) Preneti poreski gubici ističu u sledećim godinama:

<u>Godina nastanka poreskih gubitaka</u>	<u>Godina isteka</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
2007	2017	-	9.846
2008	2018	7.657	20.503
2012	2017	-	25.964
2013	2018	12.672	12.672
2014	2019	8.023	8.023
		<u>28.352</u>	<u>77.008</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

19. NEKRETNINE I OPREMA

	Građevinsko zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje na 01.01.2016.	1.206	95.559	242.618	-	339.383
Nove nabavke	-	-	3.623	13.580	17.203
Rashod i prodaja	-	-	(23.153)	-	(23.153)
Transferi sredstava	-	-	6.172	(6.172)	-
Stanje na 31.12.2016.	1.206	95.559	229.260	7.408	333.433
Stanje na 01.01.2017.	1.206	95.559	229.260	7.408	333.433
Nove nabavke	-	-	3.931	29.730	33.661
Rashod i prodaja	-	-	(13.585)	-	(13.585)
Transferi sredstava	-	-	37.138	(37.138)	-
Stanje na 31.12.2017.	1.206	95.559	256.744		353.509
Ispravka vrednosti					
Stanje na 01.01.2016.	-	66.925	161.547	-	228.472
Amortizacija (Napomena 11)	-	1.854	15.380	-	17.234
Rashod i prodaja	-	-	(20.663)	-	(20.663)
Stanje na 31.12.2016.	-	68.779	156.264	-	225.043
Ispravka vrednosti					
Stanje na 01.01.2017.	-	68.779	156.264	-	225.043
Amortizacija (Napomena 11)	-	1.854	16.109	-	17.963
Rashod i prodaja	-	-	(13.075)	-	(13.075)
Stanje na 31.12.2017.	-	70.633	159.298	-	229.931
Sadašnja vrednost					
31.12.2016.	1.206	26.780	72.996	7.408	108.390
31.12.2017.	1.206	24.926	97.446		123.578

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

20. ZALIHE

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Materijal	3.398	4.775
Rezervni delovi	3.355	3.336
Alat i inventar	1.320	1.248
Ispravka vrednosti:		
- alat i inventar	(795)	(2.691)
	<u>7.278</u>	<u>6.668</u>

Kretanje ispravke vrednosti zaliha:

	<u>Zalihe</u>
Stanje na 01.01.2016	2.089
Ispravke i obezvređenja na teret troškova tekućeg perioda (Napomena 7)	697
Isknjiženje	(95)
Stanje na 31.12.2016.	<u>2.691</u>
Stanje na 01.01.2017	2.691
Ispravke i obezvređenja na teret troškova tekućeg perioda (Napomena 7)	182
Isknjiženje	(2.078)
Stanje na 31.12.2017.	<u>795</u>

21. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Kupci u zemlji:		
- povezana pravna lica (Napomena 34)	948	170
- ostala pravna lica	19.132	20.315
Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca u zemlji – ostala pravna lica	(7.020)	(8.857)
Kupci u inostranstvu	11	-
	<u>13.071</u>	<u>11.628</u>
Potraživanja za kamatu:		
- povezana pravna lica (Napomena 34)	-	672
- ostala pravna lica	2.903	2.912
Potraživanja od zaposlenih	-	16
Potraživanja od državnih organa i organizacija	1.460	1.703
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	61	
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	204	468
Ostala kratkoročna potraživanja	902	650
Ispravka vrednosti drugih potraživanja – ostala pravna lica	(2.903)	(2.903)
	<u>2.627</u>	<u>3.518</u>
	<u>15.698</u>	<u>15.146</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

21. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Kretanje ispravke vrednosti potraživanja od kupaca:

	Potraživanja od kupaca u zemlji
Stanje na 01.01.2016	8.905
Ispravke i obezvređenja na teret troškova tekućeg perioda	72
Naplaćena ispravljena potraživanja	(120)
Stanje na 31.12.2016.	8.857
Stanje na 01.01.2017	8.857
Isknjiženje	(1.582)
Naplaćena ispravljena potraživanja	(255)
Stanje na 31.12.2017.	7.020

22. KRATKOTOČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	31.12.2017.	31.12.2016.
Kratkoročni krediti i plasmani - povezana pravna lica (Napomena 34)	-	2.040
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	250	250
	250	2.290

23. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA

	31.12.2017.	31.12.2016.
Tekući (poslovni) računi	12.125	5.256
Devizna blagajna	-	99
	12.125	5.355

24. POREZ NA DODATU VREDNOST

	31.12.2017.	31.12.2016.
Porez na dodatu vrednost u primljenim fakturama po opštoj stopi (osim plaćenih avansa)	42	791
Potraživanja za više plaćeni porez na dodatu vrednost	2.747	452
	2.789	1.243

25. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	31.12.2017.	31.12.2016.
Unapred plaćeni troškovi	1.635	1.632
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	103	188
	1.738	1.820

Unapred plaćeni troškovi iskazani na dan 31.12.2017. godine u iznosu od 1.635 hiljada dinara (2016: 1.632 hiljade dinara) se odnose na unapred plaćene premije osiguranja od autoodgovornosti, za staklo, kasko, putnike, opšte odgovornosti, loma i razbojništva, za zaposlene, od požara, zemljotresa, poplava i osiguranje računara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

26. KAPITAL

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Osnovni kapital	215.555	215.555
Rezerve	1.861	1.861
Aktuarski dobiti i gubici	(305)	(341)
Neraspoređeni dobitak	7.109	9.892
Gubitak	(189.058)	(198.950)
	<u>35.162</u>	<u>28.017</u>

Akcijski kapital Društva, na dan 31.12.2017. i 31.12.2016. godine, sastoji se od 215.555 akcija, nominalne vrednosti 1.000 dinara po akciji, sa sledećom vlasničkom strukturom:

	31.12.2017.			31.12.2016.		
	Broj akcija	U hiljadama RSD	% učešća	Broj akcija	U hiljadama RSD	% učešća
Kavim-Jedinstvo doo Vranje	183.942	183.942	85,33	183.942	183.942	85,33
Mali akcionari	31.602	31.602	14,66	31.602	31.602	14,66
Akcijski fond	11	11	0,01	11	11	0,01
	<u>215.555</u>	<u>215.555</u>	<u>100</u>	<u>215.555</u>	<u>215.555</u>	<u>100</u>

Promene na kapitalu prikazane su u tabeli koja sledi:

	Osnovni kapital	Rezerve	Aktuarski dobiti i gubici po osnovu rezervisnja otpremnine za odlaska u penziju	Neraspoređeni dobitak	Gubitak	Ukupno
<i>Stanje na 01.01.2016.</i>	215.555	1.861	(511)	-	(198.950)	17.955
<i>Dobitak tekuće godine</i>	-	-	-	9.892	-	9.892
<i>Ostala kretanja</i>	-	-	170	-	-	170
<i>Stanje na 31.12.2016.</i>	215.555	1.861	(341)	9.892	(198.950)	28.017
<i>Stanje na 01.01.2017.</i>	215.555	1.861	(341)	9.892	(198.950)	28.017
<i>Dobitak tekuće godine</i>	-	-	-	7.109	-	7.109
<i>Pokriće gubitka iz neraspoređene dobiti</i>	-	-	-	(9.892)	9.892	-
<i>Ostala kretanja</i>	-	-	36	-	-	36
<i>Stanje na 31.12.2017.</i>	215.555	1.861	(305)	7.109	(189.058)	35.162

27. DUGOROČNA REZERVISANJA

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade	4.781	4.543
Rezervisanja za troškove sudskih sporova	3.741	2.921
	<u>8.522</u>	<u>7.464</u>

Društvo je na dan 31.12.2017. godine evidentiralo dugoročna rezervisanja za otpremnine zaposlenima za odlazak u penziju i jubilarne nagrade. Pretpostavke korišćene u obračunu su diskontna stopa od 3,5%, očekivani rast zarade 5% godišnje i stopa fluktuacije zaposlenih od 5% godišnje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

27. DUGOROČNA REZERVISANJA (NASTAVAK)

Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2017. i 2016. godine su prikazane u sledećoj tabeli:

	Rezervisanja za troškove sudskih sporova	Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade	Ukupno
Stanje na 01.01.2016.	2.698	4.258	6.956
Rezervisanja u toku godine (Napomena 12)	223	1.436	1.659
Aktuarski dobici	-	(252)	(252)
Ukidanje rezervisanja u toku godine u korist prihoda (Mapomena 16)	-	(704)	(704)
Isplate u toku godine (Iskorišćena rezervisanja)	-	(195)	(195)
Stanje na 31.12.2016.	2.921	4.543	7.464
Stanje na 01.01.2017.	2.921	4.543	7.464
Rezervisanja u toku godine (Napomena 12)	2.256	900	3.156
Aktuarski dobici	-	(156)	(156)
Ukidanje rezervisanja u toku godine u korist prihoda (Napomena 16)	(283)	(299)	(582)
Isplate u toku godine (Iskorišćena rezervisanja)	(1.153)	(207)	(1.360)
Stanje na 31.12.2017.	3.741	4.781	8.522

28. DUGOROČNE OBAVEZE

	31.12.2017.	31.12.2016.
Dugoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica (Napomena 34)	35.855	51.684
Dugoročne obaveze po osnovu finansijskog lizinga	13.300	3.861
	49.155	55.545
<i>Minus: Tekuća dospeća dugoročnih obaveza</i>		
- dugoročni krediti i zajmovi – povezana pravna lica (Napomena 28 i 34)	(8.056)	(6.632)
- dugoročne obaveze po osnovu finansijskog lizinga	(3.422)	(799)
	(11.477)	(7.431)
	37.678	48.114

Pregled dugoročnih kredita i zajmova zajedno sa uslovima korišćenja, dati su u sledećoj tabeli:

	Valuta	Kamatna stopa	Godina dospeća	EUR	RSD	EUR	RSD
				31.12.2017	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2016
Kavim-Jedinstvo doo Vranje	RSD	6,46%	2018	-	-	-	21.804
Kavim Public International (2002) ltd	EUR	0,00%	2019	32.000	3.791	32.000	3.951
Kavim Public International (2002) ltd	EUR	0,00%	2020	100.000	11.847	100.000	12.347
Kavim Public International (2002) ltd	EUR	0,00%	2020	27.000	3.199	27.000	3.334
Kavim Public International (2002) ltd	EUR	0,00%	2018	23.000	2.725	23.000	2.840
Kavim Public Transportation International Ltd	EUR	6,00%	2021	60.000	7.184	60.000	7.408
Kavim Public Transportation International Ltd	EUR	6,00%	2021	30.000	3.554	-	-
Kavim Public Transportatio International Ltd	EUR	6,00%	2021	30.000	3.554	-	-
NBG lizing Beograd	EUR	5,63-6,11%	2021	103.535	12.267	31.265	3.861
CA lizing Beograd	EUR	4,54%	2021	8.728	1.034	-	-
				414.263	49.155	273.265	55.545

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

28. DUGOROČNE OBAVEZE (NASTAVAK)

Obaveze po osnovu finansijskog lizinga:

	Minimalna plaćanja lizinga - Ukupno		Sadašnja vrednost minimalnih plaćanja lizinga	
	31 Decembar 2017	31 Decembar 2016	31 Decembar 2017	31 Decembar 2016
Dospeće:				
- do godinu dana	3,920	939	3,421	799
- od 1 do 4 godine	10,412	3,286	9,879	3,062
	14,332	4,225	13,300	3,861
Manje: budući troškovi finansiranja	(1,032)	(364)	-	-
Sadašnja vrednost minimalnih plaćanja lizinga	13,300	3,861	13,300	3,861

29. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	31.12.2017.	31.12.2016.
Kratkoročni krediti i zajmovi od matičnih i zavisnih pravnih lica (Napomena 34)	20.353	-
Kratkoročni krediti i zajmovi od ostalih povezanih lica (Napomena 34)	2.737	2.737
Deo dugoročnih kredita i zajmova koji dospeva do jedne godine – povezana pravna lica (Napomena 29 i 34)	8.056	6.632
Deo ostalih dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine	3.422	799
	34.568	10.168

Pregled kratkoročnih kredita i zajmova zajedno sa uslovima korišćenja, dati su u sledećoj tabeli:

	Valuta	Kamatna stopa	Godina dospeća	Iznos pozajmice	31.12.2017.	31.12.2016.
Kavim-Jedinstvo doo Vranje	RSD	6,46%	2018	21.804	20.353	-
Kavim Serbia doo Čačak	RSD	6,48%	2018	2.736	2.737	2.737
					23.090	2.737

30. PRIMLJENI AVANSI I OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	31.12.2017.	31.12.2016.
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji (Napomena 34)	1.647	1.475
Dobavljači - ostala povezana lica u zemlji (Napomena 34)	4.013	525
Dobavljači u zemlji	12.142	16.289
Dobavljači u inostranstvu	34	34
Ostale obaveze iz poslovanja	-	16
	17.836	18.339
Primljeni avansi	18	6
	17.854	18.345

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

31. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	2.299	2.243
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	1.592	1.508
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju	72	-
Obaveze za poreze i doprinose na naknade zarada na teret zaposlenog koje se refundiraju	43	-
	<u>4.006</u>	<u>3.751</u>
Obaveze po osnovu kamata – povezana pravna lica (Napomena 34)	21.052	19.205
Obaveze po osnovu kamata prema trećim licima	-	7
Obaveze prema zaposlenima		341
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	25	25
Obaveze za kratkoročna rezervisanja	1.653	2.492
Ostale obaveze	142	93
	<u>22.872</u>	<u>22.163</u>
	<u>26.878</u>	<u>25.914</u>

32. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE I DOPRINOSE

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	3	-
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	47	46
	<u>50</u>	<u>46</u>

33. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Unapred obračunati troškovi	374	706
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	2	2
	<u>376</u>	<u>708</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

a) Bilans stanja

Sledeća salda potraživanja i obaveza su proizašla iz transakcija obavljenih sa povezanim pravnim licima:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
<i>Potraživanja po osnovu prodaje (Napomena 21)</i>		
Autoprevoz doo Čačak	-	2
Holding kompanija Sandžaktrans doo Novi Pazar	948	168
	948	170
<i>Potraživanja za kamate (Napomena 21)</i>		
Autoprevoz doo Čačak	-	580
Holding kompanija Sandžaktrans doo Novi Pazar	-	92
	-	672
<i>Kratkoročni finansijski plasmani (Napomena 22)</i>		
Autoprevoz doo Čačak	-	2.040
	-	2.040
Ukupno potraživanja	948	2.882
<i>Dugoročni krediti i zajmovi (Napomena 28)</i>		
Kavim-Jedinstvo doo Vranje	-	21.804
Kavim Public Transportation International (2002) LTD	18.837	17.384
Kavim Public Transportation International LTD	8.961	5.865
	27.798	45.053
<i>Kratkoročne finansijske obaveze (Napomena 29)</i>		
Kavim-Jedinstvo doo Vranje	20.354	-
Kavim Public Transportation International (2002) LTD	2.725	5.088
Kavim Public Transportation International LTD	5.331	1.543
Kavim Serbia doo Čačak	2.737	2.737
	31.147	9.368
<i>Obaveze iz poslovanja (Napomena 30)</i>		
Kavim-Jedinstvo doo Vranje	1.647	1.475
Holding kompanija Sandžaktrans doo Novi Pazar	107	-
Kavim Serbia doo Čačak	291	525
Autoprevoz doo Čačak	3.615	-
	5.660	2.000
<i>Obaveze za kamatu (Napomena 31)</i>		
Kavim-Jedinstvo doo Vranje	18.085	16.819
Kavim Public Transportation International (2002) LTD	551	574
Kavim Public Transportation International LTD	427	-
Autoprevoz doo Čačak	1.989	1.812
	21.052	19.205
Ukupne obaveze	85.657	75.625

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (NASTAVAK)

b) Bilans uspeha

Pregled prihoda i rashoda ostvarenih iz transakcija sa povezanim pravnim licima je prikazan u narednom pregledu:

	01.01. - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
POSLOVNI PRIHODI		
<i>Prihodi od prodaje proizvoda i usluga (Napomena 5)</i>		
Autoprevoz doo Čačak	3.780	4.489
HK Sandžaktrans Putnički saobraćaj doo Novi Pazar	2.796	2.720
	6.576	7.209
<i>Prihodi od prefakturisanja (Napomena 6)</i>		
Autoprevoz doo Čačak	54	2
	54	2
POSLOVNI RASHODI		
<i>Troškovi transportnih usluga (Napomena 10)</i>		
Autoprevoz doo Čačak	(147)	(2)
	(147)	(2)
<i>Troškovi održavanja (Napomena 10)</i>		
Autoprevoz doo Čačak	-	(366)
	-	(366)
<i>Troškovi zakupnina (Napomena 10)</i>		
Autoprevoz doo Čačak	(1.275)	(1.452)
	(1.275)	(1.452)
<i>Troškovi peronizacije (Napomena 10)</i>		
HK Sandžaktrans Putnički saobraćaj doo Novi Pazar	(962)	(917)
	(962)	(917)
<i>Troškovi neproizvodnih usluga (Napomena 13)</i>		
Kavim Jedinstvo doo	(143)	-
Kavim Srbija doo	(932)	(1.073)
Autoprevoz Čačak doo	(610)	(602)
	(1.685)	(1.675)
<i>Troškovi premije osigurnja (Napomena 13)</i>		
Autoprevoz Čačak doo	(324)	(794)
	(324)	(794)
<i>Troškovi taksa (Napomena 13)</i>		
Autoprevoz Čačak doo	(35)	-
	(35)	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (NASTAVAK)

b) Bilans uspeha (Nastavak)

Pregled prihoda i rashoda ostvarenih iz transakcija sa povezanim pravnim licima je prikazan u narednom pregledu:

FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

Finansijski prihodi (Napomena 14)

Prihodi od kamata

Autoprevoz doo Čačak	188	523
----------------------	-----	-----

Pozitivne kursne razlike

Kavim Public Transportation LTD	322	-
---------------------------------	-----	---

Kavim Public Transportation International (2002) LTD	933	-
--	-----	---

	1.443	523
--	--------------	------------

Finansijski rashodi (Napomena 15)

Rashodi po osnovu kamata

Kavim Public Transportation LTD	(436)	-
---------------------------------	-------	---

Kavim Jedinstvo doo	(1.358)	(2.787)
---------------------	---------	---------

Kavim Srbija doo	(177)	(302)
------------------	-------	-------

	(1.971)	(3.089)
--	----------------	----------------

Neto prihod/rashod

	1.674	(561)
--	--------------	--------------

35. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna aktiva i pasiva na dan 31.12.2017. godine u iznosu od 165.283 hiljada dinara (31.12.2016: 179.001 hiljadu dinara) se odnosi na:

	31.12.2017.	31.12.2016.
Data jemstva	127.564	167.420
Primljene bankarske garancije	37.719	11.581
	165.283	179.001

36. ZARADA PO AKCIJI

	31.12.2017.	31.12.2016.
Neto dobitak(gubitak)	7.109	9.892
Prosečan ponderisan broj akcija	215.555	215.555
Dobitak po akciji	32,98	45,89

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

37. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- tržišnim rizicima,
- riziku likvidnosti, i
- kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

37.1. Tržišni rizik

(a) Devizni rizik

Društvo je izloženo deviznom riziku prvenstveno preko dugoročnih kredita i obaveza prema dobavljačima koje su denominirane u stranoj valuti. Društvo ne koristi posebne finansijske instrumente kao zaštitu od rizika, s obzirom da u Republici Srbiji takvi instrumenti nisu uobičajeni.

Stabilnost ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje, u velikoj meri zavisi od mera vlade u privredi, uključujući i upostavljanje pravnog u zakonodavnog okvira.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan 31.12.2017. godine bila je sledeća:

	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	12.125	12.125
Potraživanja	12	13.060	13.072
Kratkoročni finansijski plasmani	-	250	250
Ostala potraživanja	-	5.415	5.415
	<u>12</u>	<u>30.850</u>	<u>30.862</u>
Kratkoročne finansijske obaveze	11.477	23.091	34.568
Obaveze iz poslovanja i primljeni avansi	34	17.819	17.853
Dugoročne obaveze	37.678	-	36.678
Ostale obaveze	-	27.305	27.305
	<u>49.189</u>	<u>68.215</u>	<u>117.404</u>
Neto devizna pozicija na dan 31. decembar 2017.	<u>49.177</u>	<u>37.365</u>	<u>86.542</u>

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan 31.12.2016. godine bila je sledeća:

	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	5.355	5.355
Potraživanja	-	11.628	11.628
Kratkoročni finansijski plasmani	-	2.290	2.290
Ostala potraživanja	-	4.760	4.760
	<u>-</u>	<u>24.033</u>	<u>24.033</u>
Kratkoročne finansijske obaveze	7.431	2.737	10.168
Obaveze iz poslovanja i primljeni avansi	-	18.345	18.345
Dugoročne obaveze	48.114	-	48.114
Ostale obaveze	-	26.692	26.692
	<u>55.545</u>	<u>47.774</u>	<u>103.319</u>
Neto devizna pozicija na dan 31. decembar 2016.	<u>55.545</u>	<u>23.741</u>	<u>79.286</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

37. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

37.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(a) Devizni rizik (Nastavak)

Društvo je osjetljivo na promene deviznog kursa evra prema dinaru.

Sledeća tabela predstavlja detalje analize osjetljivosti Društva na porast odnosno pad u visini od 10% kursa dinara u odnosu na datu stranu valutu. Stopa osjetljivosti od 10% se koristi pri internom prikazivanju deviznog rizika i predstavlja procenu rukovodstva razumno očekivanih promena u kursovima stranih valuta. Analiza osjetljivosti uključuje samo nenaplaćena potraživanja i neizmirene obaveze iskazane u stranoj valuti i usklađuje njihovo prevođenje na kraju perioda za promenu od 5% u kursovima stranih valuta.

Pozitivan broj iz tabele ukazuje na povećanje rezultata tekućeg perioda u slučajevima kada dinar jača u odnosu na valutu o kojoj se radi. U slučaju slabljenja dinara od 5% u odnosu na datu stranu valutu, uticaj na rezultat tekućeg perioda bio bi suprotan onom iskazanom u prethodnom slučaju.

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
EUR valuta	2.459	2.777
Neto uticaj na rezultat tekućeg perioda	<u>2.459</u>	<u>2.777</u>

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazan iznos finansijskih sredstava i finansijskih obaveza sa fiksnom i varijabilnom kamatnom stopom:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Finansijska sredstva	250	2.290
Finansijske obaveze	50.683	24.541
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	<u>50.933</u>	<u>26.831</u>
Finansijska sredstva	-	-
Finansijske obaveze	-	7.431
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	<u>-</u>	<u>7.431</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

37. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

37.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2017. godine:

	Do 3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	12.125	-	-	-	12.125
Potraživanja	12.134	766	172	-	13.072
Kratkoročni finansijski plasmani	-	-	250	-	250
Ostala potraživanja	5.415	-	-	-	5.415
	29.674	766	422	-	30.862
Kratkoročne finansijske obaveze	28.861	889	4.818	-	34.568
Obaveze iz poslovanja primljeni avansi	15.442	2.411	-	-	17.853
Dugoročne obaveze	-	-	37.678	-	37.678
Ostale obaveze	6.718	20.587	-	-	27.305
	51.021	23.887	42.496	-	117.404
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2017.	(21.347)	(23.121)	(42.074)	-	(86.542)

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2016. godine:

	Do 3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	5.355	-	-	-	5.355
Potraživanja	11.628	-	-	-	11.628
Kratkoročni finansijski plasmani	2.290	-	-	-	2.290
Ostala potraživanja	4.760	-	-	-	4.760
	24.033	-	-	-	24.033
Kratkoročne finansijske obaveze	197	9.971	-	-	10.168
Obaveze iz poslovanja primljeni avansi	18.345	-	-	-	18.345
Dugoročne obaveze	-	-	48.114	-	48.114
Ostale obaveze	23.492	3.200	-	-	26.692
	42.034	13.171	48.114	-	103.319
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2017.	(18.001)	(13.171)	(48.114)	-	(79.286)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

37. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

37.3. Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak za Društvo. Izloženost Društva ovom riziku ograničena je na iznos potraživanja od kupaca na dan bilansa. Potraživanja od kupaca sastoje se od velikog broja komitenata.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Kupci u zemlji	13.060	11.628
Kupci u inostranstvu	11	-
	<u>13.072</u>	<u>11.628</u>

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po tipu ugovorne strane data je u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Škole	911	1.629
Državne i javne ustanove	35	3.586
Mesečne karte	1.522	-
Turističke agencije	2.787	272
Saobraćajna preduzeća	5.678	4.438
Ostalo	2.139	1.703
	<u>13.072</u>	<u>11.628</u>

Struktura potraživanja od kupaca na dan 31.12.2017. i 31.12.2016. godine prikazana je u tabelama koje slede:

	2017		
	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Nedospela potraživanja od kupaca	6.590	-	6.590
Dospela, ispravljena potraživanja	7.020	(7.020)	-
Dospela, neispravljena potraživanja	6.482	-	6.482
	<u>20.092</u>	<u>(7.020)</u>	<u>13.072</u>
	2016		
	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Nedospela potraživanja od kupaca	6.824	-	6.824
Dospela, ispravljena potraživanja	8.857	(8.857)	-
Dospela, neispravljena potraživanja	4.804	-	4.804
	<u>20.485</u>	<u>(8.857)</u>	<u>11.628</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

37. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

37.3. Kreditni rizik (Nastavak)

Nedospela potraživanja od kupaca

Nedospela potraživanja iskazana na dan 31.12.2017. godine u iznosu od 6.590 hiljada dinara (31.12.2016. godine: 6.824 hiljade dinara) odnose se na potraživanja od kupaca po osnovu prodaje karata. Ova potraživanja dospevaju uglavnom u roku od 30-90 dana nakon datuma izdavanja fakture, u zavisnosti od ugovorenih rokova plaćanja. Prosečno vreme naplate potraživanja u 2017. godini je 26 dana (2016. godine: 24 dana).

Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca

Društvo je obezvređilo potraživanja od kupaca za dospela potraživanja u iznosu od 7.020 hiljada dinara (30.12.2016. godine: 8.857 hiljada dinara), za koja je utvrdilo da je došlo do promene u kreditnoj sposobnosti komitenata i da potraživanja u navedenim iznosima neće biti naplaćena.

Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca

Društvo nije obezvređilo dospela potraživanja iskazana na dan 31.12.2017. godine u iznosu od 6.482 hiljade dinara (30.12.2016. godine: 4.804 hiljade dinara) s obzirom da nije utvrđena promena u kreditnoj sposobnosti komitenata.

Starosna struktura dospelih neispravljenih potraživanja:

	Bruto	Ispravka	Bruto	Ispravka
	2017.	vrednosti	2016.	vrednosti
	2017.	2017.	2016.	2016.
Nedospeli	6.590	-	6.824	-
Docnja od 0 do 29 dana	3.709	-	2.705	-
Docnja od 30 do 89 dana	1.823	-	1.804	-
Docnja od 90 do 179 dana	305	-	147	-
Docnja od 180 do 364 dana	473	-	209	-
Docnja preko 365 dana	7.192	(7.020)	8.796	(8.857)
	20.092	(7.020)	20.485	(8.857)

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2017. godine iskazane su u ukupnom iznosu od 17.835 hiljada dinara (31.12.2016. godine: 18.339 hiljada dinara). Dobavljači ne zaračunavaju zateznu kamatu na dospele obaveze, pri čemu Društvo dospele obaveze prema dobavljačima, saglasno politici upravljanja finansijskim rizicima, izmiruje u ugovorenom roku. Prosečno vreme izmirenja obaveza prema dobavljačima u periodu 2017. godine iznosi 68 dana (31.12.2016. godine: 92 dana).

37.4. Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedilo dividende.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

37. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

37.4. Upravljanje rizikom kapitala (Nastavak)

Na dan 31.12.2017. i 31.12.2016. godine, koeficijent zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Zaduženost a)	72.245	58.281
Umanjeno za gotovinu i gotovinske ekvivalente	<u>(12.125)</u>	<u>(5.355)</u>
Neto zaduženost	60.120	52.926
Neto kapital b)	<u>35.162</u>	<u>28.017</u>
Racio ukupnog dugovanja prema kapitalu	<u><u>1,71</u></u>	<u><u>1,89</u></u>

a) Dugovanje se odnosi na dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze.

b) Kapital uključuje akcijski kapital, rezerve, gubitak i neraspoređeni dobitak

37.5 Pravična (fer) vrednost

Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Društvo moglo da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjena za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Fer vrednost obaveza po kreditima i pozajmicama procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Društvu na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata. Ovako utvrđena fer vrednost ne odstupa značajnije od vrednosti po kojoj su iskazane obaveze po kreditima i pozajmicama u poslovnim knjigama Društva. Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

38. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE

Sudski sporovi

Društvo je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja kao i ishode verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnjanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2017. godine Društvo se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi 3.956 hiljada dinara (31. decembar 2016. godine: 3.741 hiljada dinara), ne uzimajući u obzir zatezne kamate po ovom osnovu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

38. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE (NASTAVAK)

Data jemstva

Struktura datih jemstava data je u tabeli koja sledi:

<u>Dato jemstvo</u>	<u>za</u>	<u>iznos u EUR</u>	<u>iznos u RSD</u>
"Autoprevoz" doo Čačak	INTESA Leasing	133.941	15.868.352
"Autoprevoz" doo Čačak	NBG Leasing	107.042	12.681.550
"Kavim Jedinstvo" Vranje	Societe Generale banka	164.814	19.525.960
HK"Sandžaktrans-Putnički Saobraćaj" Novi Pazar	NBG Leasing-31.07.2015.	43.199	5.117.950
"Kavim Jedinstvo" Vranje	NBG Leasing-07.08.2015.	33.291	3.944.075
"Kavim Jedinstvo" Vranje	NBG Leasing 23.06.2016.	101.916	12.074.264
"Autoprevoz" doo Čačak	Intesa Leasing 20.06.2016.	-	11.053.873
"Kavim Jedinstvo" Vranje	AIK Banka 26.12.2016.	11.111	1.316.364
"Kavim Jedinstvo" Vranje	Sogelease	6.533	774.015
"Kavim Jedinstvo" Vranje	Intesa Leasing	-	11.421.176
"Autoprevoz" doo Čačak	CA Leasing 30.06.2017.	37.395	4.430.308
"Kavim Jedinstvo" Vranje	AIK Banka 28.10.2017.	133.333	15.796.361
"Kavim Jedinstvo" Vranje	NBG 15.09.2017	114.450	13.559.182
		784.020	127.563.430

Poreski rizici

Poreski zakoni Republike Srbije se često različito tumače i predmet su čestih izmena. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva može se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

39. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo događaja nastalih nakon datuma bilansa stanja koji bi mogli zahtevati korekciju finansijskih izveštaja na dan 31. decembar 2017. godine, niti obelodanjivanja u Napomenama uz finansijske izveštaje Društva.

[Handwritten signature]

**OPŠTINA AKCIONARSKO DRUŠTVO
 KAVIM RAŠKA AD
 RAŠKA**

[Handwritten signature]